

از جمله اینکه
قیمت‌گذاری
دستوری،
موجب زیان و
عدم سودآوری
بنگاه‌های
تولیدی خواهد
شد. با این
اتفاق، میزان
تولید کارخانه‌ها
کاهش می‌یابد
که این‌ها از طریق
کاهش محصولات
عرضه شده در
بازار، به ضرر
مصرف‌کنندگان
می‌انجامد یا
برای اینکه این
اتفاق رخ ندهد،
مجدداً این چرخه
حمایتی با شدت
بیشتری تکرار
می‌شود

مهارت‌ورم از مسیر مهارناترازی‌ها

• چرخه پایدار تورم؛ سرریز ناترازی‌های رفاهی و بودجه‌ای به بانک‌ها

داشت. از جمله اینکه قیمت‌گذاری دستوری، موجب زیان و عدم سودآوری بنگاه‌های تولیدی خواهد شد. با این اتفاق، میزان تولید کارخانه‌ها کاهش می‌یابد که این‌ها از طریق کاهش محصولات عرضه شده در بازار، به ضرر مصرف‌کنندگان می‌انجامد یا برای اینکه این اتفاق رخ ندهد، مجدداً این چرخه حمایتی با شدت بیشتری تکرار می‌شود.

از طرف دیگر، خود دولت نیز مخارج و هزینه‌هایی دارد. بخش عمده‌ای از خرج‌های دولت مربوط به بحث حقوق کارمندان است. مهم‌ترین منابع درآمدی دولت نیز برای برآمدن از پس هزینه‌های خود، درآمدهای نفتی و مالیات بوده که اولی در دهه اخیر با وجود تحریم‌ها و کاهش فروش نفت دچار تلاطمات زیاد و غیرقابل اتکا شده و دومی نیز هنوز نقش چندانی در درآمدهای دولت ندارد و افزایش آن به یکباره ممکن نیست. بنابراین، با تورم‌های ۴۰ درصدی و کاهش ارزش درآمدهای دولت، در کنار مخارجی که روی دست دولت تلمبار می‌شود، مجدداً ناترازی بین دخل و خرج دولت ایجاد شده و به مرور زمان و در این چرخه، این ناترازی افزایش یافته و اصطلاحاً کسری بودجه سالانه افزوده می‌شود.

اولین دم‌دست‌ترین چاره دولت برای جبران این کسری بودجه ایجاد شده و پرداخت حقوق کارمندان و مخارجی که تراشیده شده است، مراجعه به نظام بانکی و بانک مرکزی است؛ راهی که بارها در این سال‌ها مورد استفاده دولت‌ها

دخلش کفاف خرجش را نمی‌دهد، ضرب‌المثلی است که به خوبی وضعیت فعلی کشور ما را می‌تواند توضیح دهد. وقتی درآمد افراد از میزان هزینه‌هایشان کمتر است، ناخودآگاه همه‌ی قیمت‌ها به چشم آنان چندین برابر می‌شود و در نتیجه افراد مجبورند از برخی از ملزومات زندگی خود که تا پیش از این‌ها استفاده می‌کردند، چشم‌پوشی کرده و از این رو، سطح رفاهشان کاهش می‌یابد. اما گویا این گزاره در مورد دولت صادق نیست!

با کاهش رفاه افراد جامعه، دولت سعی در جبران این رفاه از دست رفته دارد. برای جبران رفاه از دست رفته، دولت اقدامات متعددی را ترتیب می‌دهد که از جمله این اقدامات می‌توان به قیمت‌گذاری دستوری برای سرکوب افزایش قیمت‌ها، از گاز، برق و بنزین گرفته تا حتی مرغ و روغن، به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان و افراد جامعه اشاره کرد. البته اقدامات دیگری نیز در راستای جبران این رفاه از دست رفته جامعه صورت می‌گیرد، از جمله اعطای تسهیلات بانکی تحت عناوین مختلف مثل وام ازدواج، فرزندآوری، مسکن یا اعطای تسهیلات با هدف حمایت از تولید و تأمین سرمایه در گردش!

این حمایت‌های دولت تحت عنوان قیمت‌گذاری و برای جبران کاهش رفاه اجتماعی، اثرات دیگری خواهد